2026/2353

20.10.2026 г.

# ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2026/2353 НА КОМИСИЯТА

**от 16 октомври 2026 година**

**относно наблюдението на наличието на хинолизидинови алкалоиди в лупината и фуражите, получени от лупина**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) През 2019 г. Експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) към Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) прие оценка на рисковете за здравето на животните и хората от наличието на хинолизидинови алкалоиди във фуражите и храните, по-специално в лупината и в продуктите, получени от лупина ([1]).

(2) Оценката на риска е ограничена до хинолизидиновите алкалоиди във видовете и сортовете от рода *Lupinus*, които са от значение за консумацията от животни и хора в Съюза (а именно *Lupinus albus* L., *Lupinus angustifolius* L., *Lupinus luteus* L. и *Lupinus mutabilis* Sweet). Що се отнася до риска от неблагоприятни ефекти върху здравето на рибите от семейство Пъстървови, ЕОБХ заключи, че средното им излагане чрез храната е над нивото без наблюдаван неблагоприятен ефект (NOAEL) от 1 mg/kg телесна маса на ден, но под най-ниското ниво (доза), при което се наблюдава неблагоприятен ефект (LOAEL) от 2,5 mg/kg телесна маса на ден. ЕОБХ смята, че рискът от неблагоприятни ефекти за рибите от семейство Пъстървови е нисък. За другите видове наличната база данни за неблагоприятните ефекти бе твърде ограничена за определянето на общите NOAEL/LOAEL. Вместо това като алтернативен подход ЕОБХ определи дозите на хинолизидиновите алкалоиди, налични в семената на лупината, които може да бъдат понесени във връзка със зоотехническите показатели. За едрия рогат добитък и зайците средното излагане чрез храната е много под поносимата доза. За прасетата и пилетата средното излагане чрез храната е в същия диапазон като дозата, която може да бъде понесена.

(3) ЕОБХ препоръча да се съберат повече данни за наличието на хинолизидинови алкалоиди в лупината и в продуктите, получени от лупина.

(4) Следва да се събере повече информация относно факторите, които водят до относително високи нива на хинолизидинови алкалоиди в лупината и във фуражните суровини, получени от лупина, за да може да се определят мерките, които трябва да се предприемат за избягване или намаляване на наличието на хинолизидинови алкалоиди в тези фуражи.

(5) Поради това е целесъобразно да се препоръча наблюдение на хинолизидиновите алкалоиди в лупината и във фуражните суровини, получени от лупина, установяване на факторите, водещи до високите им нива, и събиране на повече информация за въздействието на преработката върху нивото на хинолизидиновите алкалоиди,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1) На държавите членки, с активното участие на операторите от сектора на фуражите, се препоръчва да наблюдават хинолизидиновите алкалоиди в лупината, фуражните суровини, получени от лупина, и комбинираните фуражи, съдържащи лупина и получени от лупина продукти, пред 2026, 2027, 2028 и 2029 г. На държавите членки се препоръчва да анализират поне хинолизидиновите алкалоиди албин, анагирин, ангустифолин, лупанин, изолупанин, мултифлорин, 13α-хидроксилупанин, лупинин и спартеин.

2) Препоръчваният метод за анализ е течна хроматография / тандемна масова спектрометрия (LC-MS/MS). Когато се прилагат и други методи за анализ, следва да се осигурят доказателства, че тези методи дават надеждни резултати за отделните хинолизидинови алкалоиди. Границата на количествено определяне (LOQ) за определянето на всеки хинолизидинов алкалоид следва за предпочитане да бъде около 1 mg/kg за семената от лупина и фуражните суровини, получени от лупина, и 0,2 mg/kg за комбинираните фуражи.

([1]) Експертна група CONTAM към ЕОБХ (Експертна група по замърсителите в хранителната верига към ЕОБХ), 2019 г. Научно становище относно рисковете за здравето на животните и хората, свързани с наличието на хинолизидинови алкалоиди във фуражите и храните, по-специално в лупината и в продуктите, получени от лупина, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5860.

3) На държавите членки, с активното участие на операторите от сектора на фуражите, се препоръчва да проведат проучвания, за да установят факторите, водещи до високи нива на хинолизидинови алкалоиди в лупината и във фуражните суровини, получени от лупина, и да съберат повече информация относно въздействието на преработката върху нивото на хинолизидиновите алкалоиди.

4) На държавите членки и операторите в сектора на фуражите се препоръчва да предоставят данните на ЕОБХ с цел съставяне на единна база данни в съответствие с изискванията на Насоките на ЕОБХ относно стандартното описание на пробите за храни и фуражи (Guidance on Standard Sample Description (SSD) for Food and Feed) и с допълнителните особени изисквания на ЕОБХ за докладването ([2]). За семената от лупина и фуражните суровини, получени от лупина, е важно да се съобщават видовете лупина, дали е сладка или горчива лупина, процесите, през които са преминали семената от лупина (като накисване, варене), и всички процеси, през които са преминали фуражните суровини, получени от лупина, за да се намали съдържанието на хинолизидинови алкалоиди.

Съставено в Брюксел на 16 октомври 2026 година.

*За Комисията*
Olivér VÁRHELYI
*Член на Комисията*

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.